

**Protokół nr 4/2021 zespołu kontrolnego
Komisji Rewizyjnej Rady Miejskiej w Pabianicach
z dnia 24 sierpnia 2021 r.
powołanego do przeprowadzenia kontroli w zakresie sprzedanych/wydanych
biletów autobusowych w 2019 r. i 2020 r.**

A. Część wstępna

Zespół prowadził kontrolę w okresie od 8 czerwca 2021 r. do 30 lipca 2021 r. Kontrola została przeprowadzona zgodnie z planem kontroli Komisji Rewizyjnej Rady Miejskiej w Pabianicach na rok 2021 (Uchwała Rady Miejskiej nr XXXI/343/21). Członkowie zespołu swoje pytania w zakresie kontroli kierowali do Naczelnika Wydziału Infrastruktury Technicznej i Komunikacji.

1. Skład zespołu kontrolnego:

- 1) Dariusz Cymerman – Przewodniczący zespołu
- 2) Dorota Pędziwiatr – Członek zespołu
- 3) Aleksander Wójtowicz – Członek zespołu

2. Zakres prowadzonej kontroli:

Kontrola sprzedanych/wydanych biletów autobusowych w 2019 r. i 2020 r. (porównanie) oraz weryfikacja odnotowanych darmowych przejazdów.

Z uwagi na trwający stan zagrożenia epidemiologicznego w związku z wirusem SARS-CoV-2 (COVID-19) pytania oraz dokumentacja kierowana była drogą elektroniczną i telefoniczną.

3. Wykaz tematów poddanych kontroli:

- 1) Rodzaj dostępnych biletów w komunikacji autobusowej w Pabianicach wraz z ich cenami w badanym okresie.
- 2) Wykaz kto jest zwolniony z konieczności posiadania biletu w czasie jazdy, wraz z kopią dokumentu prawnego, który to reguluje.
- 3) Weryfikacja czy istnieją bilety upoważniające do bezpłatnego przejazdu, jaka jest procedura ich wydawania, ile zostało ich wydanych i komu w przedmiotowych latach.
- 4) Sposób i miejsca dystrybucji biletów.
- 5) Informacje nt. dostępnych biletomatów.
- 6) Poniesione koszty na utrzymanie i naprawy urządzeń do sprzedawania biletów.
- 7) Liczba sprzedanych biletów z każdego rodzaju wraz z podaniem osiągniętego przychodu z tego tytułu.
- 8) Informację nt. ilości wyprodukowanych i rozdystrybuowanych biletów papierowych oraz miejsca przechowywania i stanu magazynowego biletów.
- 9) Informację nt. ilości sprzedanych biletów za pośrednictwem biletomatów.
- 10) Weryfikacja w jakich systemach on-line można zakupić bilety upoważniające do przejazdów w Pabianicach. Na jakiej podstawie są one tam sprzedawane.
- 11) Informację nt. ilości sprzedanych biletów za pośrednictwem systemów on-line.
- 12) Informację nt. kontroli pasażerów i posiadanych przez nich biletów (kto kontroluje, na podstawie jakiej umowy, ile jest kontrolerów, jak często były prowadzone kontrole, koszty z tego tytułu, ilość złapanych osób bez ważnego biletu oraz osiągniętych przychodów z tytułu kar).
- 13) Wykaz ilościowy osób korzystających z darmowego przejazdu (czy jest tworzona taka statystyka na podstawie danych zbieranych w trakcie kontroli pasażerów).

B. Część opisowa

Zespół kontrolny działając na podstawie pełnomocnictwa, zgodnie z § 19 ust. 4 Regulaminu Rady Miejskiej w Pabianicach stanowiącego załącznik Nr 3 do uchwały Nr LXII/761/18 Rady Miejskiej w Pabianicach z dnia 16 listopada 2018 roku, przeprowadził kontrolę w podanym w części A zakresie.

Członkowie zespołu po analizie uchwał Rady Miejskiej oraz otrzymanych dokumentów i odpowiedzi na pytania ustalili:

- 1) Podstawowym aktem określającym zasady opłat za usługi komunikacji autobusowej w Pabianicach w badanym okresie była Uchwała nr XXIX/330/12 Rady Miejskiej w Pabianicach z dnia 27 lipca 2012 r. w sprawie opłat za usługi lokalnej komunikacji autobusowej. Jej treść na przełomie lat była kilkakrotnie zmieniana uchwałami Rady Miejskiej. Uchwały zmieniające w/w uchwałę mające wpływ na zasady obowiązujące w badanym okresie to:
 - a) Uchwała Nr LI/652/18 Rady Miejskiej w Pabianicach z dnia 22.02.2018 r. w sprawie ogłoszenia tekstu jednolitego uchwały Nr XXIX/330/12 Rady Miejskiej w Pabianicach z dnia 27 lipca 2012 r. w sprawie opłat za usługi lokalnej komunikacji autobusowej (załącznik nr 1 do protokołu),
 - b) Uchwała Nr LVI/716/18 Rady Miejskiej w Pabianicach z dnia 21.06.2018 r. zmieniająca uchwałę Nr XXIX/330/12 Rady Miejskiej w Pabianicach z dnia 27 lipca 2012r. w sprawie opłat za usługi lokalnej komunikacji autobusowej (załącznik nr 2),
 - c) Uchwała Nr IV/37/19 Rady Miejskiej w Pabianicach z dnia 23.01.2019 r. zmieniająca uchwałę Nr XXIX/330/12 Rady Miejskiej w Pabianicach z dnia 27 lipca 2012 r. w sprawie opłat za usługi lokalnej komunikacji autobusowej (załącznik nr 3),
 - d) Uchwała Nr XVIII/217/20 Rady Miejskiej w Pabianicach z dnia 17.03.2020 r. w sprawie ogłoszenia tekstu jednolitego uchwały Nr XXIX/330/12 Rady Miejskiej w Pabianicach z dnia 27 lipca 2012 r. w sprawie opłat za usługi lokalnej komunikacji autobusowej (załącznik nr 4).

Uchwała nr XXIX/330/12 Rady Miejskiej w Pabianicach z dnia 27 lipca 2012 r. została wycofana na mocy Uchwały Nr XXV/276/20 Rady Miejskiej

w Pabianicach z dnia 30.11.2020 r. w sprawie opłat za usługi lokalnej komunikacji autobusowej, która weszła w życie już po badanym okresie niniejszej kontroli – w styczniu 2021 r – 14 dni po jej opublikowaniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Łódzkiego (publikacja miała miejsce w dniu 23.12.2020, poz. 7137).

2) W Pabianicach w badanym okresie w komunikacji autobusowej w Pabianicach obowiązywały bilety podzielone ze względu na:

- a) strefę (pierwsza, druga, Wspólny Bilet Łódzko-Pabianicki, Wspólny Bilet Aglomeracyjny),
- b) rodzaj upustu (normalne, ulgowe)
- c) jednorazowe,
- d) czasowe 60 minutowe lub 24 godzinne,
- e) okresowe imienne lub na okaziciela (7-,14-, 30- dniowe, 3-miesięczny lub 90-dniowy),
- f) bilet grupowy (10 + 1) w I strefie.

Szczegółowy wykaz dostępnych biletów w komunikacji autobusowej w Pabianicach wraz z ich cenami w badanym okresie zawarty jest w załączniku nr 5 do protokołu.

3) W badanym okresie, na mocy §9 uchwały wskazanej w pkt. 1. lit. a), niżej wymienione grupy społeczne mogły korzystać z bezpłatnych przejazdów komunikacją autobusową w Pabianicach:

- a) posłowie i senatorowie RP
- b) inwalidzi wojenni i wojskowi
- c) osoby zaliczane do znacznego stopnia niepełnosprawności oraz ich opiekunowie w czasie podróży
- d) dzieci i młodzież w wieku do lat 24 z powodu niepełnosprawności, w drodze z domu do placówki oświatowej lub rehabilitacyjnej i z tej placówki do domu wraz z opiekunem oraz opiekunowie podczas podróży powrotnej i podczas podróży po te osoby,
- e) niewidomi i ociemniali oraz ich przewodnicy,

- f) uczniowie realizujący obowiązek szkolny w szkołach specjalnych oraz ich opiekunowie w przejazdach z miejsca zamieszkania do szkoły,
- g) dzieci przed ukończeniem 4 lat,
- h) umundurowani funkcjonariusze Policji Państwowej i Straży Miejskiej,
- i) kombatanci i wdowy po kombatantach,
- j) osoby po ukończeniu 72 roku życia,
- k) młodzież ucząca się w szkołach ponadgimnazjalnych od 18 roku życia najpóźniej do 30 września roku ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej znajdującej się w obszarze obsługiwanym przez pabianicką lokalną komunikację autobusową, oddająca systematycznie krew, tj. mężczyźni na okres 2 miesięcy od momentu oddania krwi, kobiety na okres 3 miesięcy od momentu oddania krwi,
- l) honorowym dawcom krwi, początkowo tym, którzy oddali ponad 20 litrów krwi, zaś po wejściu uchwały wskazanej w rozdz. B pkt. 1. lit. b) tym, którzy oddali nie mniej niż 15 litrów krwi w przypadku kobiet i 18 litrów krwi w przypadku mężczyzn.

Na mocy uchwały wskazanej w rozdz. B pkt. 1. lit. b) dodano kolejną grupę uprawnionych osób, tj.: właściciele samochodów osobowych posiadający Kartę Pabianiczana oraz osobom im towarzyszącym posiadającym Kartę Pabianiczana, łącznie w liczbie zgodnej z wpisem określającym liczbę miejsc w samochodzie

- 4) Na podstawie Zarządzenia Prezydenta Miasta Pabianic nr 100/2018/P z dn. 22.05.2018 r. (załącznik nr 6) w sprawie wprowadzenia trybu kodowania uprawnień do bezpłatnych przejazdów na spersonalizowanej karcie zbliżeniowej (obowiązujące w badanym okresie) została umożliwiona opcja wnioskowania o fakultatywną migawkę z zakodowaną informacją potwierdzającą uprawnienie do bezpłatnych przejazdów. Taka forma umożliwia podróżnym korzystanie z uprawnień bez konieczności posiadania przy sobie innych dokumentów potwierdzających. Koszt wyrobienia pierwszej migawki jest bezpłatny, zaś ewentualne wyrobienie duplikatu to koszt 5 zł dla wnioskującego.

Fakultatywna możliwość zakodowania uprawnień do bezpłatnych przejazdów na Migawce zgodnie z w/w Zarządzeniem przysługuje osobom posiadającym stałe, bezterminowe uprawnienie do bezpłatnych przejazdów:

- a) inwalidzi wojenni i wojskowi,
- b) osoby zaliczane do znacznego stopnia niepełnosprawności,
- c) osoby niewidome, niedowidzące i ociemniałe,
- d) kombatanci i wdowy po kombatantach;
- e) honorowi dawcy krwi, którzy oddali nie mniej niż 15 litrów krwi w przypadku kobiet i 18 litrów krwi w przypadku mężczyzn;
- f) osoby po ukończeniu 72 roku życia.

Kodowanie uprawnień do bezpłatnych przejazdów na Migawce odbywa się w Biurze Obsługi Klienta Miejskiego Zakładu Komunikacyjnego Sp. z o.o. na ul. Narutowicza 9 (zwanego dalej „BOK”). W celu zakodowania uprawnień do bezpłatnych przejazdów na MIGAWCE wnioskodawca okazuje do wglądu pracownikowi BOK oryginały dokumentów, potwierdzających stałe uprawnienie do bezpłatnych przejazdów, zgodnie z wymienioną uchwałą Rady Miejskiej w Pabianicach. Pracownik BOK dokonuje weryfikacji przedstawionych dokumentów i w przypadku braku jakichkolwiek zastrzeżeń koduje na Migawce uprawnienie do bezpłatnych przejazdów. Z uwagi na ograniczenia techniczne wystawiane są one na 25 lat.

W okresie od 1.01.2019 r. do 31.12.2020 r. zakodowano 177 takich uprawnień na Migawkach.

- 5) W badanym okresie bilety pabianickiej komunikacji miejskiej można było nabyć poprzez:
 - a) punkty sprzedaży biletów w Pabianicach, prowadzone na zlecenie Miasta Pabianice przez Miejski Zakład Komunikacyjny Sp. z o.o.:
 - w Biurze Obsługi Klienta na ul. Narutowicza 9,
 - na dworcu PKP na ul. Łaskiej 37,
 - na pętli na ul. gen. „Waltera” Jankego;
 - b) biletomaty stacjonarne na przystankach;
 - c) biletomaty w autobusach;

- d) sklep internetowy www.migawka.lodz.pl;
 - e) system płatności mobilnej – poprzez aplikacje: SkyCash i moBilet;
 - f) punkty sprzedaży biletów w Łodzi:
 - Biuro Obsługi Klienta MPK-Łódź - Łódź, ul. Tramwajowa 6,
 - Punkt Obsługi Klienta MPK-Łódź - Łódź, pl. Niepodległości,
 - Punkt Obsługi Klienta MPK-Łódź - Łódź, pl. Wolności 9.
- 6) Stan biletomatów na dn. 31 grudnia 2020 r. wyglądał następująco:
- a) zainstalowanych było 5 biletomatów stacjonarnych, będących własnością Miasta Pabianice, zlokalizowane na przystankach:
 - Jana Pawła II / szpital,
 - Dworzec PKP,
 - Grota-Roweckiego / Gryzła,
 - Kilińskiego / SDH,
 - Kilińskiego / Zamkowa.
 - b) we wszystkich 32 autobusach eksploatowanych przez Miejski Zakład Komunikacyjny Sp. z o.o. były zainstalowane biletomaty.
 - c) we wszystkich autobusach MPK-Łódź Sp. z o.o. i BP Tour, obsługujących linię Z41, zainstalowane były automaty mobilne do sprzedaży biletów.
- 7) Utrzymanie i naprawy urządzeń do sprzedawania biletów i poniesione koszty z tego tytułu:
- a) Zakres prac eksploatacyjnych obejmował: wymianę papieru, usuwanie zacięć papieru, usuwanie zacięć monet i banknotów, okresowe przeglądy i konserwacje, utrzymanie czystości automatów mobilnych i stacjonarnych.
 - b) Zakres prac serwisowych obejmował: niezwłoczne usuwanie awarii i uszkodzeń biletomatów, tj. błędy w działaniu urządzeń uniemożliwiających korzystanie z funkcjonalności automatów.
 - c) Miasto Pabianice poniosło w 2020 r. koszt zakupu rolek papieru do nadruku w biletomatach – wartość zamówienia wyniosła: 14.375,99 zł. brutto. W 2019 r. nie zamawiano rolek papieru (wykorzystywano zapasy z zamówień w 2018 r.).

d) Koszty wynikające z serwisowania i bieżącej eksploatacji biletomatów mobilnych i stacjonarnych obciążały spółkę MZK, która na mocy umowy z miastem prowadziła dystrybucję biletów i ma przekazane biletomaty w nieodpłatne użyczenie. Koszty spółki w badanym czasie wyniosły:

- w 2019 r.: 26.597 zł (brutto),
- w 2020 r.: 45.146 zł (brutto).

Prawie dwukrotny wzrost kosztów wynikał z faktu, że w 2020 r. zakończył się dwuletni okres gwarancyjny dla 14 biletomatów, w związku z czym spółka MZK w trakcie 2020 roku przejęła na siebie koszty serwisowania urządzeń.

Z uwagi na fakt, że większość autobusów zostało wyposażonych w biletomaty dopiero w połowie 2019 roku, a wszystkie autobusy w 2020 roku, spowodowało to większe koszty eksploatacyjne w 2020 r.

8) W badanym okresie sprzedano następującą liczbę biletów:

	2019 r.	2020 r.
Ilość sprzedanych biletów	1 435 203	863 567
Wartość sprzedanych biletów	3 102 874,07 zł.	1 937 972,55 zł.

W 2020 r. odnotowano wyraźny spadek liczby sprzedanych biletów – o 571.636 (39,83%), co spowodowało spadek przychodów o 1.164.901,52 zł. (37,54%). Jako główny powód wskazuje się epidemię wirusa Sars-Cov-2 (zwanego Covid19).

Najczęściej kupowanym biletem w 2019 r. był bilet jednorazowy ulgowy 75% I strefa – zakupiony 459.762 razy (o łącznej wartości 298.845,30 zł.), zaś w 2020 r. był to bilet jednorazowy ulgowy 50% na I strefę – zakupiony 303.520 razy (o łącznej wartości 394.576,30 zł.).

Największa wartość sprzedanych biletów w 2019 r. dotyczyła biletu jednorazowego ulgowego 50% na I strefę (449.361 sztuk za łączną kwotę 584.169,30 zł.), zaś w 2020 r. był to bilet jednorazowy normalny na I strefę (155.985 sztuk za łączną kwotę 405.561,00 zł.).

Najbardziej kupowanym biletem zarówno w 2019 r. jak i w 2020 r. był bilet okresowy na okaziciela 30-dniowy II strefy (odpowiednio zakupiony 0 razy i 1 raz).

Za wyjątkiem wskazanego biletu okresowego na okaziciela 30-dniowy II strefy, tylko jeszcze bilet 24-godzinny normalny II strefy (60 szt. w 2019 r. i 100 szt. w 2020 r.) był zakupiony w większej ilości w 2020 r. niż w roku 2019. Pozostałe bilety odnotowały spadek sprzedaży.

Bilety z największym procentowym spadkiem ilości sprzedaży:

Bilet	Różnica między 2020 r. a 2019 r.			
	Ilość	Ilość [%]	Wartość	Wartość [%]
24-godzinny normalny I strefa u kierowcy	-49	-83,1%	-401,80 zł	-83,1%
40-minutowy ulgowy 50% I strefa	-92146	-82,2%	-138 219,00 zł	-82,2%
40-minutowy normalny I strefa	-53158	-81,3%	-159 474,00 zł	-81,3%
60-minutowy normalny II strefy	-14108	-80,2%	-59 253,60 zł	-80,2%
60-minutowy ulgowy 50% II strefy	-22204	-79,8%	-46 628,40 zł	-79,8%
24-godzinny ulgowy II strefy u kierowcy	-41	-78,8%	-241,90 zł	-78,8%

Bilety z największym procentowym spadkiem wartości sprzedaży:

Bilet	Różnica między 2020 r. a 2019 r.			
	Ilość	Ilość [%]	Wartość	Wartość [%]
jednorazowy ulgowy 50% I strefa	-145841	-32,5%	- 189 593,30 zł	-32,5%
40-minutowy normalny I strefa	-53158	-81,3%	- 159 474,00 zł	-81,3%
40-minutowy ulgowy 50% I strefa	-92146	-82,2%	- 138 219,00 zł	-82,2%
jednorazowy normalny I strefa	-46063	-22,8%	- 119 763,80 zł	-22,8%
jednorazowy ulgowy 75% I strefa	-175554	-38,2%	- 114 110,10 zł	-38,2%
okresowy ulgowy 50% 30-dniowy I strefa	-1928	-30,1%	- 71 336,00 zł	-30,1%

Szczegółowe porównanie sprzedanych biletów w 2019 r. i w 2020 r. znajduje się w załączniku nr 7.

- 9) W weryfikowanych latach wyprodukowano oraz rozdysponowano następującą ilość biletów papierowych:

2019 r.		2020 r.	
wyprodukowane bilety papierowe	rozdystrybuowane bilety papierowe	wyprodukowane bilety papierowe	rozdystrybuowane bilety papierowe
1.120.000	1.136.249	540.000	568.683

W 2020 r. wyprodukowano mniejszą ilość biletów niż ich rozdysponowano, z uwagi na korzystanie z zapasów magazynowych z lat poprzednich.

Stan magazynowy biletów wyglądał następująco:

Dzień	Ilość	Wartość
31.12.2018 r.	397.615	897.000,85 zł.
31.12.2019 r.	381.366	739.621,20 zł.
31.12.2020 r.	352.683	557.368,00 zł.

Nierozdysponowane bilety papierowe przechowywane są w następujących punktach:

- Magazyn biletów MZK, ul. Lutomska 48,
- Punkt Sprzedaży Biletów MZK nr 1, ul. Narutowicza 9,
- Punkt Sprzedaży Biletów MZK nr 4, ul. gen. „Waltera” Jankego
- Punkt Sprzedaży Biletów MZK nr 5, ul. Łaska 37.

Proces dystrybucji z ramienia Miasta Pabianice nadzoruje naczelnik Wydziału Infrastruktury Technicznej i Komunikacji, natomiast z ramienia MZK Pabianice Sp. z o.o., któremu Miasto powierzyło proces dystrybucji - kierownik Działu Kadr i Administracji.

10) W okresie od 1.01.2019 r do 31.12.2020 r. łącznie w biletomatach Miasta Pabianice sprzedano 569.867 biletów, w tym:

- 512.695 biletów taryfy pabianickiej;
- 53.908 biletów taryfy łódzkiej oraz Wspólny Bilet Aglomeracyjny i Wspólny Bilet Łódzko-Pabianicki;
- 2.733 biletów taryfy ZKM w Łasku;
- 531 biletów taryfy Łódzkiej Kolei Aglomeracyjnej na strefę A.

Dodatkowo w biletomatach MPK-Łódź Sp. z o.o sprzedano 8.150 biletów taryfy pabianickiej.

- 11) Bilety w systemach on-line upoważniające do przejazdów w Pabianicach można było w 2019 i 2020 roku zakupić przy użyciu aplikacji mobilnych moBilet (umowa z dnia 01.02.2014 r.) i SkyCash (umowa z dnia 31.12.2019 r.), natomiast bilety okresowe dodatkowo można było zakupić przez sieć Internet na stronie www.migawka.lodz.pl (umowa z MPK-Łódź Sp. z o o. z dnia 26.11.2018 r.). Od 2021 r. dystrybucja biletów odbywa się dodatkowo także przez aplikację mPay.

Ilość sprzedanych biletów w aplikacjach mobilnych (SkyCash i moBilet) i przez internet (stronę migawka.lodz.pl):

System płatności	2019 r.	2020 r.
moBilet	8.666	9.237
SkyCash	8.351	4.231
<i>Razem aplikacje</i>	<i>17.017</i>	<i>13.468</i>
migawka.lodz.pl	1.156	784
<i>Razem aplikacje i internet</i>	<i>18.173</i>	<i>14.252</i>

Prowizje dla SkyCash i moBilet (operatorów płatności mobilnych) wynoszą 5% od wartości sprzedanych biletów jednorazowych i czasowych oraz 2% od wartości sprzedanych biletów okresowych. Prowizja dla MPK-Łódź Sp. z o.o. wynosi 3% od wartości sprzedanych biletów okresowych (przez internet i w biletomatach) oraz 7% od wartości sprzedanych biletów jednorazowych i czasowych (w biletomatach).

Wartości upustów netto udzielonych dla poszczególnych sprzedawców w badanym okresie wyniosły:

	2019	2020
moBilet	852,36 zł.	925,39 zł.
SkyCash	850,23 zł.	472,83 zł.
MPK-Łódź	2.404,40 zł.	1.804,82 zł.
RAZEM	4 106,99 zł.	3 203,04 zł.

W przypadku żadnej z w/w firm łączne wynagrodzenie otrzymane od momentu podpisania umowy nie przekroczyło kwoty 30.000 €.

- 12) Kontrola biletów została zlecona przez Miasto Pabianice do Miejskiego Zakładu Komunikacyjnego Sp. z o.o. na mocy umowy wykonawczej z dn. 30.12.2013 r. Zasady kontroli biletów określa załącznik nr 10 do przedmiotowej umowy, który stanowi załącznik nr 8 do niniejszego protokołu.

Kontrolę biletów prowadzi 6 osób - kierowców autobusów na podstawie dodatkowych umów zlecenia zawartych z MZK Sp. z o.o. łączne wynagrodzenie z tytułu tych umów wynosi 5 100 zł (brutto)/miesiąc. Są to koszty obciążające MZK Sp. z o.o.

Kontrole prowadzone są systematycznie, w ilości minimum 600 kontroli w skali miesiąca, przy czym minimum 500 w dni powszednie, 100 w soboty, niedziela i święta. Liczba przeprowadzonych kontroli na liniach autobusowych w badanym okresie wygląda następująco:

	2019 r.	2020 r.
Liczba kontroli	7.422	4.326
Liczba wystawionych opłat dodatkowych za jazdę bez ważnego biletu	559	376

Zmniejszenie ilości kontroli i nałożonych opłat dodatkowych w 2020 r. spowodowane było wprowadzeniem obostrzeń i zasad bezpieczeństwa związanych z pandemią wirusa Covid-19. W niektórych okresach w 2020 r.

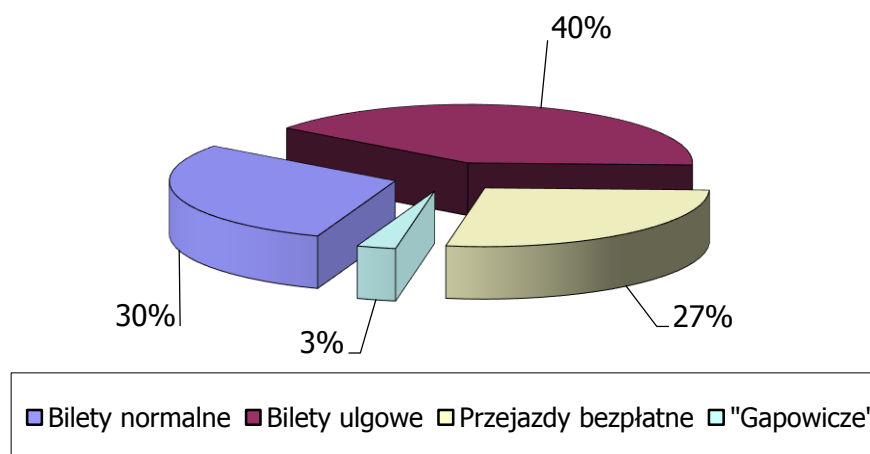
odstąpiono od wykonywania kontroli biletów, aby zmniejszyć ryzyko zarażenia i ograniczyć rozprzestrzenianie się wirusa, tj. w drugiej połowie marca, w kwietniu, pierwszej połowie maja oraz od drugiej dekady października do końca 2020 r. roku. Okresy te pokryły się z pierwszą i drugą falą pandemii. Okresowe odstąpienie od prowadzenia kontroli biletów następowało każdorazowo w uzgodnieniu pomiędzy Wydziałem Infrastruktury Technicznej i Komunikacji a MZK Pabianice Sp. z o.o.

Przychody z tytułu wpłat za wystawione opłaty dodatkowe wynosiły 19.037 zł. w roku 2019 i 15.433 zł w roku 2020.

Ponad 90% wyżej wskazanych kwot przychodów stanowią opłaty w wysokości pomniejszonej o 65% wpłacane w ciągu 7 dni od daty wystawienia opłaty dodatkowej (zmniejszenie z 300 zł do 105 zł).

Nieuregulowane zobowiązania podlegają sprzedaży do firm windykacyjnych. Należności z tytułu opłaty dodatkowej za przejazdy bez biletu na dzień 31.12.2019 r. wyniosły 97 680,00 zł, a na 31.12.2020 r. wyniosły 52 185,00 zł

- 13) Opracowywanie statystyki związanej z ilością osób korzystających z darmowego przejazdu na podstawie danych zbieranych w trakcie kontroli pasażerów, jest realizowana nie rzadziej niż co 5 lat (zgodnie z uchwałą nr V/61/19 Rady Miejskiej w Pabianicach z dnia 20 marca 2019 r. zmieniającą uchwałę Nr XXXIX/519/17 Rady Miejskiej w Pabianicach z dnia 20 kwietnia 2017 r. w sprawie przyjęcia Planu zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego dla Gminy Miejskiej Pabianice na lata 2017-2025, badania struktury popytu z przychodowością umożliwiającą obliczenie rentowności kursów wykonywanych poza granice miasta). Ostatnie takie badania zostały wykonane w 2016 roku. Wynikało z nich, że udział pasażerów podróżujących nieodpłatnie na podstawie stosownych uprawnień wynosił wówczas 27,2%. Pasażerowie podróżujący nieodpłatnie bez uprawnień, czyli tzw. gapowicze, stanowili tylko 2,8% wszystkich pasażerów. Był to wskaźnik bardzo niski.

Rys. 1. Struktura przejazdów pasażerów pabianickiej komunikacji miejskiej w segmencie linii MZK Pabianice Sp. z o.o. w skali miesiąca – wiosna 2016 r.

Wśród osób uprawnionych do przejazdów bezpłatnych, w segmencie linii MZK Pabianice Sp. z o.o. najczęściej identyfikowano pasażerów należących tylko do dwóch kategorii – osób po ukończeniu 72 roku życia (78,5% ogółu pasażerów uprawnionych do przejazdów bezpłatnych) i osób zaliczanych do znacznego stopnia niepełnosprawności (7,1%). Istotne statystycznie były również grupy Honorowych Dawców Krwi (3,5%) i pracowników MZK Pabianice Sp. z o.o. (3,4%). Wszystkie pozostałe grupy osób uprawnionych do przejazdów bezpłatnych stanowiły łącznie tylko 7,5% całkowitej liczby osób podróżujących bez uiszczania opłaty – na podstawie stosownych uprawnień.

Poniżej uzyskane dane na temat struktury bezpłatnych przejazdów na podstawie uprawnień, wg stanu na 2016 rok:

- posłowie i senatorowie RP – 0,0%,
- inwalidzi wojenni i wojskowi – 0,1%,
- osoby zaliczane do znacznego stopnia niepełnosprawności – 7,5%,
- opiekunowie osób zaliczanych do znacznego stopnia niepełnosprawności – 1,5%,
- dzieci i młodzież w wieku do 24 lat z powodu niepełnosprawności – 0,7%,
- opiekunowie dzieci i młodzieży niepełnosprawnej w wieku do 24 lat – 0,5%,
- niewidomi i ociemniali – 1,0%,
- przewodnicy niewidomych i ociemniałych – 0,1%,
- uczniowie realizujący obowiązek szkolny w szkołach specjalnych – 0,7%,

- opiekunowie uczniów szkół specjalnych – 0,2%,
- dzieci przed ukończeniem 4 lat – 2,6%,
- umundurowani funkcjonariusze Policji Państwowej i Straży Miejskiej – 0,0%,
- kombatancki i wdowy po kombatantach – 0,2%,
- honorowi dawcy krwi – 3,5%,
- osoby po ukończeniu 72. roku życia – 77,7%,
- pracownicy MZK Pabianice Sp. z o.o. – 3,7%.

C. Podsumowanie

Komisja Rewizyjna po przeanalizowaniu uzyskanych informacji w zakresie kontroli sprzedanych/wydanych biletów autobusowych w 2019 r. i 2020 r. stwierdza, że postanowienia obowiązujących uchwał Rady Miejskiej i zarządzeń w zakresie funkcjonowania komunikacji autobusowej w Pabianicach były realizowane prawidłowo. Zespół kontrolny na podstawie zebranych informacji:

- 1) Zaleca się Monitorować ściąganie należności za opłaty dodatkowe związane z jazdą pasażerów bez biletu.
- 2) W związku z upływem 5 lat od ostatnich badań związanych z analizą przejazdów pasażerów (o której mowa w rozdz. B pkt 13) zaleca się przygotowanie i przeprowadzenie nowej takiej analizy. Zaleca się dokonanie wcześniej analizy ryzyka i wzięcie pod uwagę możliwość bezpiecznego i rzetelnego zrealizowania przedmiotowych badań w czasie trwającej pandemii związanej z wirusem Covid-19.
- 3) Zaleca się rozważyć możliwość zmniejszenia ilości produkowanych biletów i większego korzystania z zapasów magazynowych, oczywiście w granicach bezpiecznej rezerwy eksploatacyjnej.

Na tym zespół kontrolny zakończył swoją pracę.

Protokół sporządzono w **3** jednobrzmiących egzemplarzach.

Protokół zawiera **17** ponumerowanych stron oraz **8** załączników.

D. Załączniki do protokołu:

- Załącznik 1 – Uchwała Nr LI/652/18 Rady Miejskiej w Pabianicach z dnia 22.02.2018 r.
- Załącznik 2 – Uchwała Nr LVI/716/18 Rady Miejskiej w Pabianicach z dnia 21.06.2018 r.
- Załącznik 3 – Uchwała Nr IV/37/19 Rady Miejskiej w Pabianicach z dnia 23.01.2019 r.
- Załącznik 4 – Uchwała Nr XVIII/217/20 Rady Miejskiej w Pabianicach z dnia 17.03.2020 r.
- Załącznik 5 – Wykaz dostępnych biletów w komunikacji autobusowej w Pabianicach.
- Załącznik 6 – Zarządzenie nr 100/2018/P Prezydenta Miasta Pabianic z dn. 22.05.2018 r.
- Załącznik 7 – Szczegółowe porównanie sprzedanych biletów w 2019 r. i w 2020 r.
- Załącznik 8 – Załącznik nr 10 do Umowy wykonawczej o świadczenie usług w zakresie publicznego transportu zbiorowego z dnia 30.12.2013 r.

Podpisy członków zespołu kontrolnego

Aleksander Wójtowicz _____

Dorota Pędziwiatr _____

Dariusz Cymerman _____

Na podstawie §23 ust. 1 Regulaminu Rady Miejskiej w Pabianicach Rady Miejskiej w Pabianicach, będącego załącznikiem do uchwały nr LXII/761/18 Rady Miejskiej w Pabianicach z dnia 16 listopada 2018 r., zespół kontrolny przekazuje protokół z kontroli kierownikowi jednostki kontrolowanej w dniu

Zgodnie z §23 ust. 3 Regulaminu Rady Miejskiej w Pabianicach kierownik jednostki kontrolowanej ma prawo nie podpisać protokołu oraz zgłaszania uwag co do jego treści oraz przebiegu kontroli.

Podpis kierownika jednostki kontrolowanej:

Data

Podpis

Podpisany lub niepodpisany protokół (wraz z pisemną informacją o przyczynie niepodpisania) i ewentualne uwagi do jego treści oraz przebiegu kontroli proszę odesłać w formie pisemnej do Komisji Rewizyjnej Rady Miejskiej w Pabianicach w terminie do 14 dni kalendarzowych od dnia otrzymania protokołu.

Zgodnie z §23 ust. 4 Regulaminu Rady Miejskiej w Pabianicach protokół zespołu kontrolnego po przyjęciu przez Komisję Rewizyjną Rady Miejskiej w Pabianicach przekazywany jest:

- 1) Przewodniczącemu Rady Miejskiej;
- 2) Prezydentowi Miasta Pabianic;
- 3) Kierownikowi jednostki kontrolowanej.